13 Αυγούστου 2015

Ωφέλειες από την υμνολογία και ψαλμωδία (Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου)

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

Φωτο:bloglorinha.blogspot.com

Image not found or type unknown

Φωτο:bloglorinha.blogspot.com

1. Αυτό κυρίως είναι γνώρισμα ψυχής ευλαβικής, αφού απαλλαγεί από κοσμικές φροντίδες, να είναι αφοσιωμένη στους ύμνους προς το Θεό. Γιατί θα ήταν αισχρό, ο λογι-κός άνθρωπος, το πολυτιμότερο από όλα τα ορατά δημιουργήματα, να υπολείπεται της κτίσεως ως προς τη δοξολογία του Θεού· θα ήταν δε όχι μόνον αισχρό, αλλά και παράλογο. Τους ιερούς ύμνους τους γεν-νά η ευλάβεια της ψυχής, τους τρέ-φει η αγαθή συνείδηση και τους δέχεται στα ουράνια ταμεία ο Θεός. Όταν αναπέμπουμε στο Θεό τους θείους ύμνους, πρέπει να τους προσφέρουμε με μεγάλο σεβασμό και συστολή και στολισμένοι με ευλάβεια.
2. Γνωρίζετε βέβαια, ότι και σή-μερα των μεν άλλων βιβλίων δεν είναι στους πολλούς γνωστό ούτε το όνομά τους, το βιβλίο όμως των Ψαλμών όλοι το έχουν στο στόμα τους, και μάλιστα αυτές ακριβώς τις ωδές· έτσι από τα ίδια τα πράγματα, αποδεικνύεται, πόσο μεγάλο είναι το κέρδος από τη μελωδία.
3. Γίνεται και ο αέρας άγιος από την ψαλμωδία, όπως ακούσατε σήμερα το Θεό να λέει στο Μωυσή: «Ο τόπος που στέκεσαι τώρα είναι γη αγία»... Αν κάποιος είναι ακόλαστος, αλλάζει. Ακούει τη φωνή και αλλάζει τρόπο σκέψεως, μπαίνει μέσα του η μελωδία και διώχνεται η ασέβεια, φεύγουν σαν δραπέτες τα πάθη της πλεονεξίας. Είναι μεγάλο πράγμα ο ύμνος προς το Θεό, γιατί φέρνει κάθαρση στην ψυχή μας και ενσταλάζει μέσα μας μεγάλη ευλάβεια.
4. Η ψαλμωδία είναι αιτία αναρίθμητων αγαθών. Γιατί απομακρύνει τη σκέψη από τα γήινα και δίνει φτερά στην ψυχή, μας ανακουφίζει και μας μεταρσιώνει (μας ανεβάζει πάνω από το φθαρτό τούτο κόσμο). «Υμνολογείτε τον Κύριο, για-τί είναι αγαθός ο Κύριος· ψάλετε ύ-μνους δοξολογίας στο Όνομά Του, γιατί αυτό είναι ωφέλιμο». Αυτό το λέει, για να δείξει, ότι το πράγμα αυτό καθ' εαυτό έχει και κάποια ω-φέλεια μαζί με την ευχαρίστηση. Γιατί το πρωταρχικό κέρδος απ' αυτό το πράγμα είναι, ότι αναπέμπει κανείς ύμνους στο Θεό, το ότι καθαρίζει την ψυχή του, το ότι ανεβάζει το λογισμό του, το ότι διδάσκεται ακριβή δόγματα, το ότι φι-λοσοφεί για τα παρόντα και τα μέλ-λοντα. Έχει δε, μαζί με αυτά, από τη μελωδία και μεγάλη ευχαρίστηση

και κάποια παρηγοριά και ανακούφιση, και η μελωδία κάνει σεμνό αυτόν που ψάλλει.

5. Αν ψέλνεις αληθινά (με την καρδιά σου) τους θείους ύμνους, και μάλιστα τον ψαλμό εκείνο, που έψελ-νε ο Δαυίδ: «Γνωρίσαμε από προσωπική πείρα, Θεέ μας, το έλεός Σου να πραγματοποιεί θαυμαστά έργα ανάμεσα στο λαό Σου. Όπως το όνομά Σου, Θεέ μου, είναι μεγά-λο, έτσι και η δοξολογία Σου ας ξα-πλωθεί στα πέρατα της γης. Η παντοδύναμη δεξιά Σου είναι γεμάτη δικαιοσύνη και απονέμει πάντοτε το δίκαιο», θα βρεις, και ψέλνοντας, τα μυστήρια του Θεού και θα είσαι γεμάτος Πνεύμα Άγιο. Γιατί εκεί-νος που ψέλνει αληθινά, ανανεώνει την ψυχή του και γίνεται ναός του Αγίου Πνεύματος. Μη νομίσεις λοι-πόν, ότι η ψαλμωδία είναι κάτι ασήμαντο. Φαίνεται ότι ευχαριστεί μό-νον την ακοή, στην πραγματικότητα όμως ανυψώνει την ψυχή.
6. Επειδή ο Θεός προείδε, ότι πολλοί από τους ανθρώπους είναι περισσότερο νωθροί και αισθάνο-νται δυσφορία, όταν ακούνε πνευματικά αναγνώσματα και δεν υπο-μένουν με ευχαρίστηση τον κόπο της ακροάσεώς τους, θέλοντας να κάνει πιο ποθητό τον κόπο και να ελαττώσει την αίσθηση του κόπου, ανέμιξε την μελωδία με τη διδασκαλία, ώστε, ψυχαγωγούμενοι όλοι με το ρυθμό της μουσικής, να αναπέμπουν προς το Θεό τους ύμνους με μεγαλύτερη προθυμία. Γιατί τί-ποτε, τίποτε δεν ανυψώνει τόσο πο-λύ την ψυχή, δεν την φτερώνει, δεν την απαλλάσσει από τα γήινα αγαθά, δεν την ελευθερώνει από τα δεσμά του σώματος, δεν την κάνει να σκέπτεται στοχαστικά και να περιφρονεί όλα τα κοσμικά αγαθά, όσο η μουσική συμφωνία και το θείο άσμα που ψάλλεται με μελωδικό ρυ-θμό... Από τα κοσμικά άσματα είναι δυνατόν να προέλθουν βλάβη και καταστροφή και πολλές συμφορές, γιατί τα πιο ακόλαστα και παράνο-μα από τα άσματα αυτά, όταν εισχωρήσουν στα βάθη της ψυχής, την κάνουν περισσότερο αδύνατη και πλαδαρή· ενώ από τους πνευματι-κούς ύμνους μπορεί να προέλθει πολύ κέρδος, μεγάλη ωφέλεια, πο-λύς αγιασμός και κάθε αντικείμενο φιλοσοφημένης ζωής, καθόσον τα μεν λόγια των ύμνων καθαρίζουν την ψυχή, το δε Άγιο Πνεύμα επισκιάζει αμέσως την ψυχή που ψάλ-λει τέτοιους ύμνους. Και όπως α-κριβώς όπου βούρκος, τρέχουν οι χοίροι, ενώ όπου υπάρχουν αρώματα και θυμιάματα, κατασκηνώνουν οι μέλισσες, έτσι όπου ακούονται πορνικά άσματα, συγκεντρώνονται οι δαίμονες, όπου δε ψάλλονται ύ-μνοι πνευματικοί, παρίσταται η Χά-ρη του Αγ. Πνεύματος, η οποία αγιάζει το στόμα και την ψυχή.
7. «Να διδάσκετε», λέει ο Από-στολος Παύλος, «και να συμβουλεύετε ο ένας τον άλλον με ψαλμούς και ύμνους και πνευματικές ωδές». Πρόσεξε, πόσο διακριτικός είναι ο Παύλος. Επειδή η ανάγνωση είναι κοπιαστική και πολύ

ενοχλητική, δεν τους συνέστησε να ασχολούνται με ιστορίες, αλλά με ψαλμούς, ώστε να ευχαριστούν την ψυχή ψέλνοντας ύμνους και συγχρόνως να αποφεύγουν τον κόπο... Δίδαξε το παιδί σου να ψέλνει εκείνους τους ψαλμούς που είναι γεμάτοι από φιλοσοφικούς στοχασμούς, όπως είναι εκείνοι που μιλούν κατ' ευθείαν για τη σωφρο-σύνη και κυρίως και προ παντός για την αποφυγή των συναναστροφών με πονηρούς ανθρώπους.

8. Αν κάποιος για πολύ καιρό άκουγε τις μελωδίες των θείων ύμνων και μπορούσε να εκδιώξει τα πνευματικά νοσήματα που έχουν συσσωρευτεί, δεν θα έπρεπε να τον επαινέσουμε και να τον στεφανώσουμε αναρίθμητες φορές;

(1.ΕΠΕ 7, 412, 2. ΕΠΕ 8, 366, 3. MG.50, 714, 4. ΕΠΕ 7, 128, 5. MG. 56, 401-402, 6. ΕΠΕ 5, 576-580, 7. ΕΠΕ 22, 266, 8. ΕΠΕ 28, 476)